

הגנה על אזרחים - עדכון הסלמת מעשי האיבה בעזה ובדרום ישראל

19 בנובמבר 2012 (שעה 15:00)

דוח מצב הומניטרי זה מופק על ידי המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשיתוף פעולה עם ארגונים הומניטריים אחרים, לרבות כוחות משימה ומגזרים.

נושאים מרכזיים

- נכון לשעה 13:00, מאז תחילת מעשי האיבה ב-14 בנובמבר נהרגו לפחות 57 אזרחים פלסטינים, מהם 18 ילדים, ו-740 פלסטינים, ביניהם 252 ילדים, נפצעו.
- שלושה אזרחים ישראלים נהרגו ו-127 בני אדם נוספים ניפצעו, רובם הגדול אזרחים.
- גוברת הדאגה בשל ההתמקדות הגוברת של הצבא הישראלי במבני מגורים בעזה, שהביאה לנפגעים רבים מקרב האזרחים.
- המטחים הבלתי פוסקים של תקיפות אוויריות וירי טילים מעזה הינם טראומטיים, ומהווים גורם מרכזי למצוקה פסיכולוגית בקרב משפחות, ובעיקר ילדים. ילדים במספר משמעותי יזדקקו לצורה כלשהי של תמיכה פסיכולוגית מעבר למה שמשפחותיהם מספקות באופן רגיל.

סקירת מצב

אזרחים, 18 מביניהם ילדים ו-12 נשים. כן דווח כי כ-740 פלסטינים נפצעו (לדברי משרד הבריאות הפלסטיני), מהם 252 ילדים ו-139 נשים.

צה"ל דיווח על ירידה בשיעור של ארבעים אחוזים בירי טילים מעזה ביום ראשון, ועל הפסקה למעשה בירי במשך הלילה. עם זאת, בבוקר יום שני התחדש ירי הטילים מעזה על ישראל, ודווח על עשרות תקיפות. מספר טילים פגעו באזורים מאוכלסים ובית ספר אחד בעיר אשקלון ספג פגיעה ישירה; מאחר שבעיר לא התקיימו לימודים, לא היו בתקרית נפגעים. מאז תחילת המתקפה נורו מעזה אל ישראל יותר מ-1,000 טילים, שגרמו למותם של שלושה אזרחים ישראלים ולפציעתם של 127 ישראלים, רובם הגדול אזרחים, לדברי משרד החוץ הישראלי.

לאלימות הגוברת נודעת השפעה הורסנית יותר ויותר על אזרחים, הן במונחים של מספר הנפגעים הגדל והן במובן של הפחד בקרב אוכלוסיות אזרחיות. בעזה מצביעים דיווחים ראשוניים על כך

התקיפות האוויריות הישראליות וההכפזות מהיבשה ומן הים נמשכות ביום השישי למתקפה הישראלית העכשווית על עזה. יום ראשון, ה-18 בנובמבר, הביא את המספר הגבוה ביותר של נפגעים, לרבות מספר הנפגעים הגבוה ביותר עד היום בתקרית אחת, שבה נהרגו עשרה אזרחים, בהם ארבעה ילדים וארבע נשים בתקיפה אווירית על מבנה מגורים בעיר עזה. ארגוני זכויות אדם מאמתים דיווחים על עוד נפגעים אפשריים בתקרית זו. בסך הכול הודיע צבא הגנה לישראל (צה"ל) כי תקף במשך הלילה כ-100 אתרים ברחבי רצועת עזה, ו-1,350 אתרים מאז תחילת המתקפה ב-14 בנובמבר. האזורים שהותקפו ביום שני כללו מבני מגורים, מגרש כדורגל, כלי רכב, תחנות משטרה, ובסיסים צבאיים של החמאס בעיר עזה ובערים חאן יונס, דיר אל בלח ורפיח. דיווחים ראשוניים מצביעים על כך ש-19 בני אדם בקירוב נהרגו ויותר מ-60 נפצעו. כוח המשימה לענייני הגנה מדווח כי בסך הכול, נכון לשעה 13:00 ביום שני, נהרגו על פי הדיווחים 88 פלסטינים, מהם 57

שתקיפות אוויריות התמקדו בכ-31 מבני מגורים. על פי הדיווחים, הצבא הישראלי משתמש בערוצי תקשורת מקומיים (FM) להזהיר את האוכלוסייה כי למען ביטחונה עליה להתרחק מאנשי חמאס ומתשתיות של הארגון. משפחות במספרים משמעותיים, גדלים והולכים, נמלטות מבתיהן, במיוחד באזורים שספגו הפצצות והפגזות כבדות. משפחות אחרות, המתגוררות בקרבת מוסדות ממשלתיים ותחנות משטרה, מתכנות על פי הדיווחים מבתיהן למקומות בטוחים יותר. השימוש הגובר שעושים הכוחות הישראליים בירי מתותחים של ספינות חיל הים, שעל פי הדיווחים הוא כחות מדויק מתחמושת הנורית ממטוסים, מעורר אף הוא דאגה. תושבי עזה ממשיכים להגביל את תנועתם ברחובות והתחבורה הציבורית אינה זמינה ברובה.

גם המצב בגדה המערבית מידרדר - בימים האחרונים דווח על הפגנות בכל רחבי הגדה המערבית, ועל עימותים בין פלסטינים לצבא הישראלי במחסומים מרכזיים.

האלימות המתמשכת מתחוללת על רקע של מאמצים בינלאומיים, בהנהגת מצרים, להגיע להפסקת אש. מזכ"ל האו"ם באן קי-מוון, שהביע את דאגתו לנוכח השפעת המתקפה על אזרחים פלסטינים וישראלים, הודיע כי יגיע לאזור בכדי לקרוא באופן אישי לשים קץ לאלימות ובכדי לתרום למאמצים להגיע להפסקת אש.

מעברים

כרם שלום: מעבר הסחורות היחיד ברצועת עזה לא פעל היום, לדברי הרשויות הישראליות בגלל המצב הביטחוני. אתמול (ה-18 בנובמבר) נפתח המעבר בפעם הראשונה מאז תחילת ההסלמה הנוכחית, ואפשר את כניסתם של 80 מטעני סחורות, ביניהם 15 מטענים ובהם פריטי תרופות ומזון ששלחו סוכנויות הומניטריות, ו-65 מטענים של המגזר הפרטי שכללו בעיקר פריטי מזון לבני אדם ולבעלי חיים.

ארו: לדברי הרשויות הישראליות, מקרים רפואיים מורשים ונתינים זרים (מלבד מי שנכנסו לעזה דרך מצרים ובעלי נתינות כפולה, מצרית וזרה) מורשים עקרונית לעבור במעבר. אלא שלהלכה, אנשי חמאס במחסום (ארבע-ארבע) החולש על הגישה למעבר מונעים מנוסעים מלהגיע אליו. באופן יוצא מן הכלל, 13 מטופלים שהוכנו לטיפול בבתי חולים בישראל ובירושלים המזרחית הורשו אתמול לעבור במחסום, בנוסף על 23 נתינים בינלאומיים. היום עברו לישראל דרך מעבר ארו 14 מטופלים נוספים ומלוויהם.

רפיח: מעבר הנוסעים עם מצרים נותר פתוח ופועל ברמות שבהן פעל קודם להסלמה הנוכחית באלימות, כלומר הוא פתוח לתושבי עזה שתיאמו מראש את המעבר ולמקרים הומניטריים. עם זאת, בשל המצב הביטחוני והיעדר תחבורה ציבורית דיווחו מספר בני אדם כי לא הצליחו להגיע אל המעבר.

חשמל

שתי רשתות המספקות חשמל ליותר מ-50,000 בני אדם בעיר עזה ובחאן יונס ניזוקו קשות אתמול (ה-18 בנובמבר) במהלך תקיפה אווירית; חברת החשמל של עזה פועלת כעת לתקן. בנוסף על כך, זה היום הרביעי ברציפות שאחד מקווי ההזנה הישראליים המספקים חשמל לאזור חאן יונס אינו מתפקד; בשל המצב הביטחוני, לא צלחו הניסיונות לתקן את הקו.

תחנת הכוח של עזה קיבלה אתמול כ-155,000 ליטרים של דלק דרך המנהרות, ואלה אפשרו לה להמשיך להפעיל את אחת מארבע הטורבינות בשעות היום, ושתי טורבינות בשעות הלילה. ייצור החשמל נותר בשיעור של פחות משליש מתפוקתה המלאה של התחנה ביום וכמחצית מתפוקתה המלאה בלילה. הפסקת החשמל היוזמות ברחבי עזה עדיין נמשכות 8-12 שעות ביום.

בשעה 18:00 ביום שני נותרו עד 75 אחוזים מאוכלוסיית עזה בלי חשמל, בשל נזק לשני קווי הזנה ונזק טכני לשני קווי הזנה נוספים.

עדכונים על פי כוחות משימה

הגנה

המטחים הבלתי פוסקים של תקיפות אוויריות וירי טילים הם טראומטיים, והגורם העיקרי למצוקה פסיכולוגית-חברתית עבור משפחות, ובעיקר ילדים. בשל עוצמת הירי, ילדים במספר משמעותי יזדקקו לצורה כלשהי של תמיכה פסיכולוגית מעבר למה שמשפחותיהם מספקות להם באופן נורמלי. קבוצות ספציפיות של ילדים הזקוקים בדחיפות לתמיכה כוללות את 4,800 הילדים בקירוב שבתייהם נהרסו או ניזוקו. הציפייה מתי והיכן יתרחש הפיצוץ הבא מותירה ילדים רבים במצב של פחד תמידי.

קבוצת העבודה לענייני הגנה על ילדים מכינה אסטרטגיה לתגבור של חמשת צוותי החירום הפסיכולוגיים-חברתיים, 221 המרכזים למשפחה ו-15 המרכזים הידידותיים למתבגרים הקיימים בעזה, ברגע שהמצב הביטחוני יתיר זאת.

אנשי כוח המשימה לענייני הגנה ממשיכים לתעד תקריות על מנת לזהות הפרות אפשריות של החוק ההומניטרי הבינלאומי וחוק זכויות האדם הבינלאומי.

מחסה ופריטים שאינם מזון

מאז ה-14 בנובמבר נהרסו או ניזוקו קשות לפחות 83 בתים, ש-31 מהם נהרסו או ניזוקו ב-24 השעות האחרונות. בנוסף על כך, יותר מ-20 בתים ספגו נזקים קלים, בעיקר לדלתות ולחלונות; 220 בקירוב מהמקרים הללו (30 אחוזים) נרשמו ב-24 השעות האחרונות.

נמשכת העקירה של משפחות לקרובי משפחה וידידים המתגוררים באזורים הנחשבים בעיניהן לבטוחים יותר. תופעה זו השפיעה על משפחות שבתייהן ניזוקו, או שהם ממוקמים ליד מטרות פוטנציאליות לתקיפות מהאוויר או מן הקרקע (לרבות מוסדות ממשלה). צוותי המחסה והחירום של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם

הכינו בית ספר אחד בג'באליה, שייפתח כמחסה במקרה הצורך. סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם קיבלה בקשות ראשוניות לסיוע מ-50 משפחות (250 בני אדם) שבתייהן ניזוקו.

הצלב האדום הבינלאומי החל לחלק יריעות פלסטיק למשפחות בבתים שניזוקו קלות בעיר עזה; נכון להיום הגיע הסיוע ל-250 משפחות.

בריאות

לאחר כתיחתו של מעבר כרם שלום אתמול, נכנסו לעזה כ-200 מצעים של תרופות ופריטים מתכלים רפואיים חיוניים, וצמצמו מעט את מספר הפריטים שאזלו מן המלאי. אף שבתי החולים שמתפעל משרד הבריאות בעזה המשיכו לתפקד, הם נדרשים להתמודד עם מספר רב של פציעות טראומטיות, כשמאגרי האספקה הרפואית שלהם עדיין מדולדלים מאוד. ארגון הבריאות העולמי פנה לקהילה הבינלאומית בקריאה לסיוע במתן אספקה רפואית חיונית, באמצעות תיאום תרומות על פי הצרכים הספציפיים של משרד הבריאות בעזה.

מים, תברואה והיגיינה

הקשיים בהם נתקלים בני אדם ברכישת מים מותכלים מספקים פרטיים מעוררים דאגה גוברת, מאחר שמרבית הספקים השעו את הובלת המים במשאיות מחשש לביטחונם. אתמול (ה-8 בנובמבר), במהלך תקיפה אווירית על ג'באליה, נפגעה משאית של ספק מים פרטי ועל פי הדיווחים נהרגו שני בני אדם (נתון שטרם אושר). אף שיש תושבים היכולים להישען לימים אחדים על מאגרי מים בכמות מוגבלת המצויים בבתייהם, או לרכוש מים בבקבוקים, רבים אחרים החלו לצרוך מי ברז מליחים, שאיכותם נמוכה במידה ניכרת מתקני המינימום הבינלאומיים למים ראויים לשתייה. המים המובלים ברשת ההפצה העיקרית הם מליחים ואינם בטוחים לשתייה, בשל הזיהום הגובר של אקוויפר מי התהום.

מאז תחילת ההסלמה הנוכחית חדל הדיג כמעט לחלוטין. רציף הדייגים בדיר אל כלח ניזוק קשות מהפגזות של חיל הים הישראלי, לרבות נזק לציד דיג, סירות, מיכון ומשרדים. איגוד הדייגים והמשרה המקומית יעצו לדייגים שלא לצאת לים.

חינוך

בתי הספר בעזה נותרו סגורים מאז תחילת מעשי האיבה בשבוע שעבר. דיווחים מצביעים על כך שאתמול ניזוקו שלושה בתי ספר נוספים, עובדה המביאה את המספר הכולל של בתי ספר שנפגעו בחמשת הימים האחרונים לכדי 33 לפחות. מספר זה כולל 27 בתי ספר בניהול משרד החינוך והחינוך הגבוה בעזה, לפחות שישה בתי ספר של סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם ובית ספר פרטי אחד.

תיאום

המשרד לתיאום עניינים הומניטריים ממשיך לתאם את פעולתם של כוחות משימה בעזה. המאמצים מתמקדים באיסוף מידע, זיהוי מאגרים ותגובה אפשרית במקרה של עלייה בצרכים. תוכנית החירום הבין-סוכנותית עודכנה, ותופעל במלואה במקרה של כל הידרדרות מסיבית במצב בשטח.

סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם מבקשת בדחיפות מימון בסך כ-12.7 מיליון דולרים ארה"ב לסיוע במזון בעזה, בנוסף על דלק ואספקה רפואית, ועל מנת לתקן במהירות נזק שנגרם למשרדי הסוכנות ולמתקניה.

למרות נזק מסוים לתשתיות, ההשפעה של מעשי האיבה על מתן שירותי מים, תברואה והיגיינה נותרה מוגבלת. מאז ה-14 בנובמבר ניזוקו שבע רשתות מים, באר מים אחת ושני מאגרי מים. עובדי חברת המים של יישובי חוף עזה תיקנו שתיים מרשתות המים שניזוקו, ותיקונים נוספים מתבצעים לסירוגין, כל עוד המצב הביטחוני מאפשר זאת.

סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם ממשיכה לספק שירותי איסוף אשפה מוצקה לשמונה מחנות פליטים ברחבי עזה, על מנת להקל את החששות לבריאות הציבור, ברמת תפקוד של 85 אחוזים מן הקיבולת הרגילה. כן נצפו משאיות אשפה עירוניות שחידשו באופן מוגבל את שירותי איסוף האשפה.

קרן החירום ההומניטרית של האו"ם אישרה מימון להצעה לאיסוף חירום של אשפה מוצקה, שהגישה תוכנית הפיתוח של האו"ם. המיזם, שתקציבו מוערך ב-250,000 דולרים ארה"ב בקירוב, נועד לספק לשירותי איסוף האשפה במועצות המקומיות ובעיריות בנפות צפון עזה ומרכזה את הדלק הדרוש לתפעל את משאיותיהם, ובכך לצמצם את הסיכון לבריאות הציבור.

חקלאות

דיווחים ראשוניים מצביעים על כך שמאגרי המספוא של המגזר הפרטי התרוקנו כמעט כליל. על פי ההערכות, אם לא ייובא מזון נוסף תספיק הרמה הנוכחית של מזון לכבשים, עיזים ועופות רק ל-2-3 הימים הבאים. המזון לבעלי חיים שנכנס לעזה אתמול, כשמעבר כרם שלום נפתח (20 מטענים) כיסה את צורכי מגזר העופות ל-3 ימים, והמחסור במספוא למגזרי הצאן והבקר ממשיך לגדול.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_report_2012_11_19_english.pdf

למידע נוסף אנא פנו ליהודית הראל, harel@un.org או בטלי 02-5829962